

בס"ד

היום השמיני

לפרשת שמיני

מִשֶׁה אֶת-כָּל-הָאֵיל הַמְּזֻבָּחַה עֲלֶה הוּא לְכִיח-נִיחֹחַ אֲשֶׁה הוּא לִיהֹנֶה כְּאֲשֶׁר צָנָה יְהוָה אֶת-מִשֶׁה.
כב וַיִּקְרַב אֶת-הָאֵיל הַשְּׂנִי אֵיל הַמִּלְאִים וַיִּסְמְכוּ אֹהֶרֶן וּבְנָיו אֶת-יְדֵיהֶם עַל-רֹאשׁ הָאֵיל. **כג** וַיִּשְׁחֹט וַיִּקַּח מִשֶׁה מִדְּמֹו וַיִּתֵּן עַל-תַּנּוּךְ אֲזֶן-אֹהֶרֶן הַיְמָנִית וְעַל-בֵּהוּן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל-בֵּהוּן רִגְלוֹ הַיְמָנִית. **כד** וַיִּקְרַב אֶת-בְּנֵי אֹהֶרֶן וַיִּתֵּן מִשֶׁה מִן-הַדָּם עַל-תַּנּוּךְ אֲזָנִים הַיְמָנִית וְעַל-בֵּהוּן יָדָם הַיְמָנִית וְעַל-בֵּהוּן רִגְלָם הַיְמָנִית וַיִּזְרַק מִשֶׁה אֶת-הַדָּם עַל-הַמְּזֻבָּח סָבִיב.

4. בראשית כ"ח

יח וַיִּשְׁכַּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת-הָאֶבֶן אֲשֶׁר-שָׂם מִרְאשֵׁיתוֹ וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מַצְבֵּה וַיִּצַק שָׁמֶן עַל-רֹאשָׁהּ.

מדוע שבעה ימים?

5. ויקרא פרק ז'

(לד) כִּי אֶת חֲזוֹה הַתְּנוּפָה וְאֶת שׁוֹךְ הַתְּרוּמָה לְקַחְתִּי מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִזִּבְחֵי שְׁלָמֵיהֶם וְאֶתֶּן אֹתָם לְאֹהֶרֶן הַכֹּהֵן וּלְבָנָיו לְחֶק עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (לה) זֹאת מִשְׁחַת אֹהֶרֶן וּמִשְׁחַת בְּנָיו מֵאֲשֵׁי יְהוָה בַּיּוֹם הַקָּרִיב אֹתָם לְכַהֵן לִיהוָה: (לו) אֲשֶׁר צָנָה יְהוָה לִתֵּן לָהֶם בַּיּוֹם מִשְׁחוֹ אֹתָם מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲסוֹת עוֹלָם לְדֹרֹתָם:

(לז) זֹאת הַתּוֹרָה לְעֹלָה לַמִּנְחָה וּלְחֻטָּאת וּלְאֲשֶׁם וּלְמִלּוּאִים וּלְזִבְחַת הַשְּׁלָמִים:

הדגש על קיום מדויק של ציווי הקב"ה בבניית המשכן

ובשבעת ימי המילואים:

6. שמות כ"ט – הציווי על שבעת ימי המילואים

לֵה וְעִשִׂית לְאֹהֶרֶן וּלְבָנָיו, כְּכֹה, כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוִּיתִי, אֹתְכֶם; שִׁבְעַת יָמִים, תְּמַלֵּא יָדָם. לו וּפֶר חֻטָּאת תַּעֲשֶׂה לַיּוֹם, עַל-הַכֹּפְרִים, וְחֻטָּאת עַל-הַמִּזְבֵּחַ, בַּכֹּפֶרְךָ עֲלֵיו; וּמִשְׁחַת אֹתוֹ, לְקַדְּשׁוֹ. לז שִׁבְעַת יָמִים, תִּכְפֹּר עַל-הַמִּזְבֵּחַ, וְקַדְּשִׁתְּ אֹתוֹ; וְהִיָּה הַמִּזְבֵּחַ קָדֵשׁ קְדָשִׁים, כָּל-הַנִּגְעַע בַּמִּזְבֵּחַ קָדֵשׁ. {ס}

7. ויקרא פרק ח'

ה וַיֹּאמֶר מִשֶׁה, אֶל-הַעֲדָה: זֶה הַדְּבָר, אֲשֶׁר-צָנָה יְהוָה לַעֲשׂוֹת. לד כְּאֲשֶׁר עָשָׂה, בַּיּוֹם הַזֶּה--צָנָה יְהוָה לַעֲשׂוֹת, לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם. לה וּפָתַח אֹהֶל מוֹעֵד תִּשְׁבוּ יוֹמָם וְלַיְלָה, שִׁבְעַת יָמִים, וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-מִשְׁמַרְתֵּי יְהוָה, וְלֹא תָמוּתוּ: כִּי-כֹן, צִוִּיתִי. לו וַעֲשֵׂה אֹהֶרֶן, וּבְנָיו-אֵת, כָּל-הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר-צָנָה יְהוָה, בְּיַד-מִשֶׁה. {ס}

1. שמות ל"ט – סיום בניית המשכן – כ"ה כסליו

(לב) וַתִּכַּל כָּל עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צָנָה יְהוָה אֶת מִשֶׁה כֹּן עָשׂוּ: (לג) וַנְּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מִשֶׁה אֶת הָאֹהֶל וְאֶת כָּל כְּלָיו קְרָסָיו קְרָשָׁיו בְּרִיחוֹ וְעַמֻּדָיו וְאֲדָנָיו: ...

(מב) כְּכֹל אֲשֶׁר צָנָה יְהוָה אֶת מִשֶׁה כֹּן עָשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הָעֲבֹדָה: (מג) וַיֵּרָא מִשֶׁה אֶת כָּל הַמִּלְאָכָה וְהִיָּה עָשׂוּ אֹתָהּ כְּאֲשֶׁר צָנָה יְהוָה כֹּן עָשׂוּ וַיִּבְרַךְ אֹתָם מִשֶׁה:

2. שמות מ' – הקמת המשכן – א' ניסן

(א) וַיִּדְבַר יְהוָה אֶל מִשֶׁה לֵאמֹר: (ב) בַּיּוֹם הַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ תִּקְוִים אֶת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד: (ג) וּשְׁמַת שָׂם אֶת אֲרוֹן הָעֵדוּת וּסְכַתָּה עַל הָאֲרוֹן אֶת הַפְּרָכֶת: ...

(ז) וַיְהִי בַחֲדָשׁ הָרִאשׁוֹן בִּשְׁנַת הַשְּׁנִיית בְּאֶחָד לַחֲדָשׁ הַיּוֹקֵם הַמִּשְׁכָּן: (יח) וַיִּקַּם מִשֶׁה אֶת הַמִּשְׁכָּן וַיִּתֵּן אֶת אֲדָנָיו וְנִשָּׂם אֶת קְרָשָׁיו וַיִּתֵּן אֶת בְּרִיחוֹ וַיִּקַּם אֶת עַמֻּדָיו: ... (לג) וַיִּקַּם אֶת הַחֲצָר סָבִיב לַמִּשְׁכָּן וּלְמִזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת מִסְדַּ שַׁעַר הַחֲצָר

וַיְכַל מִשֶׁה אֶת הַמִּלְאָכָה: (לד) וַיִּכַּס הַעֲנַן אֶת אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּכְבֹּד יְהוָה מִלֵּא אֶת הַמִּשְׁכָּן:

טקס שבעת ימי המילואים

3. ויקרא ח' – ביצוע שבעת ימי המילואים

י וַיִּקַּח מִשֶׁה אֶת-שָׁמֶן הַמִּשְׁחָה וַיִּמְשַׁח אֶת-הַמִּשְׁכָּן וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֹתָם. יא וַיִּזַּ מִמֶּנּוּ עַל-הַמִּזְבֵּחַ שִׁבְעַת פַּעֲמִים וַיִּמְשַׁח אֶת-הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת-כָּל-כְּלָיו וְאֶת-הַכִּיֹּר וְאֶת-כַּנּוֹ וְאֶת-כַּדָּשָׁיו. יב וַיִּצַק מִשָּׁמֶן הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ אֹהֶרֶן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ לְקַדְּשׁוֹ.

ל וַיִּקַּח מִשֶׁה מִשָּׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִן-הַדָּם אֲשֶׁר עַל-הַמִּזְבֵּחַ וַיִּזַּ עַל-אֹהֶרֶן עַל-בְּגָדָיו וְעַל-בְּנָיו וְעַל-בְּגָדֵי בְּנֵי אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֶת-אֹהֶרֶן וְאֶת-בְּגָדָיו וְאֶת-בְּנָיו וְאֶת-בְּגָדֵי בְּנֵי אֹתוֹ.

יד וַיִּגַּשׁ אֶת פֶּר הַחֻטָּאת וַיִּסְמַךְ אֹהֶרֶן וּבְנָיו אֶת-יְדֵיהֶם עַל-רֹאשׁ פֶּר הַחֻטָּאת. טו וַיִּשְׁחֹט וַיִּקַּח מִשֶׁה אֶת-הַדָּם וַיִּתֵּן עַל-קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ וַיְחַטֵּא אֶת-הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת-הַדָּם יָצַק אֶל-

יִסוּד הַמִּזְבֵּחַ וַיִּקְדָּשׁוּ לְכַפֵּר עֲלֵיו. טז וַיִּקַּח אֶת-כָּל-הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל-הַקֶּרֶב וְאֶת יִתְרַת הַכֹּהֵן וְאֶת-שְׁתֵּי הַכְּלִיֹּת וְאֶת-חִלְבֵּהוּן וַיִּקְטֹר מִשֶׁה הַמִּזְבֵּחַ. יז וְאֶת-הַפֶּר וְאֶת-עֵרוֹ וְאֶת-בְּשָׂרוֹ וְאֶת-פֶּרְשׁוֹ שָׂרַף בְּאֵשׁ מִחוּץ לַמִּחָנֶה כְּאֲשֶׁר צָנָה יְהוָה אֶת-מִשֶׁה.

יח וַיִּקְרַב אֶת אֵיל הָעֹלָה וַיִּסְמְכוּ אֹהֶרֶן וּבְנָיו אֶת-יְדֵיהֶם עַל-רֹאשׁ הָאֵיל. יט וַיִּשְׁחֹט וַיִּזְרַק מִשֶׁה אֶת-הַדָּם עַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב. כ וְאֶת-הָאֵיל נָתַח לְנִתְחָיו וַיִּקְטֹר מִשֶׁה אֶת-הָרִאשׁ וְאֶת-הַנִּתְחִים וְאֶת-הַפְּדֵר. כא וְאֶת-הַקֶּרֶב וְאֶת-הַכְּרָעִים רַחֵץ בְּמִים וַיִּקְטֹר

היום השמיני / יום הכיפורים ושבועות

14. היום השמיני ויום הכיפורים

יום הכיפורים	היום השמיני		
פר	עגל	חטאת	אהרן
איל	איל	עולה	
שעיר	שעיר	חטאת	בני ישראל
איל	כבש (איל צעיר)	עולה	
(בפרשת פינחס: פר, איל וכבשים)	עגל		

15. ויקרא כ"ג; יח-יט

"והקרבתם על הלחם שבעת כבשים... יהיו עולה לה'... ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת, ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים"

הבנת היום השמיני לאור העקרון של אתערותא דלתתא לאחר "חטא העגל"

16. שמות פרק כ"ה - פרשת תרומה:

(א) וינדבר יהוה אל משה לאמר: (ב) דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי: (ג) וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב נכסף ונחשת: ... (ח) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם:

(ט) ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל פליו וכן תעשו: (י) ועשו ארון עצי שטים אמותים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו: (יא) וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב: (יב) ויצקת לו ארבע טבעות זהב... (יג) ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב: ... (טז) ונתת אל הארץ את העדות אשר אתן אליך:

היום השמיני – השתדלות אנושית לטהרה

17. ויקרא ט"ו, יג-יד

"וכי יטהר הזב מזובו - וספר לו שבעת ימים לטהרתו וכבס בגדיו, ורחץ בשרו במים חיים וטהר: וביום השמיני יקח לו שתי תרים או שני בני יונה, ובא לפני ה' אל פתח אהל מועד ונתנם אל הכהן".

18. ויקרא י"ד, ח-יא

"וכבס המטהר את בגדיו וגלח את כל שערו ורחץ במים וטהר ואחר יבוא אל המחנה, וישב מחוץ לאהלו שבעת ימים... וביום השמיני יקח שני כבשים תמימים... והעמיד הכהן המטהר את האיש המטהר ואתם לפני ה' פתח אהל מועד".

19. ויקרא כ"ב, כז

"שור או כשב או עז כי יולד - והיה שבעת ימים תחת אמו, ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה".

8. ויקרא ט'

א ויהי, ביום השמיני, קרא משה, לאהרן ולבניו--ולזקני ישראל. ב ויאמר אל-אהרן, קח-לך עגל בן-בקר לחטאת ואיל לעלה--תמימים; והקרב, לפני יהוה. ג ואל-בני ישראל, תדבר לאמר: קחו שעיר-עזים לחטאת, ועגל וכבש בני-שנה תמימים לעלה. ד ושור ואיל לשלמים, לזבח לפני יהוה, ומנחה, בלולה בשמן: כי היום, יהוה נראה אליכם. ה ויקחו, את אשר צוה משה, אל-פני, אהל מועד; ויקרבו, כל-העדה, ויעמדו, לפני יהוה. ו ויאמר משה, זה הדבר אשר-צוה יהוה תעשו--וירא אליכם, כבוד יהוה. ז ויאמר משה אל-אהרן, קרב אל-המזבח ועשה את-חטאתך ואת-עלתך, וכפר בעדך, ובעד העם; ועשה את-קרבו העם, וכפר בעדם, כאשר, צוה יהוה.

כג ויבא משה ואהרן, אל-אהל מועד, ויצאו, ויברכו את-העם; וירא כבוד-יהוה, אל-כל-העם. כד ויתצא אש, מלפני יהוה, ונתאכל על-המזבח, את-העלה ואת-החלבים; וירא כל-העם ירנו, ויפלו על-פניהם.

פירושו של הרמב"ן

9. רמב"ן ט', ג'

"והנה הקרבנות האלו לא הוזכרו בפרשת וזוה הדבר אשר תעשה להם לקדש אותם לכהן ל"י (בפרשת תצווה) -

(א) כי שם לא צוה רק על המלואים, ובשבעת הימים וקרבנותיהם מלאו ימי מלואיהם, כי עתה ביום השמיני הם עצמם יקריבו הקרבנות...

(ב) ויתכן כי לכפר על מעשה העגל הוסיף להם עתה הקרבנות הללו, כי כאשר צוה 'וזה הדבר אשר תעשה להם לקדש אותם' - עדיין לא נעשה העגל... והעגל הזה ביום השמיני לכפר על מעשה העגל".

היום השמיני בחנוכת המשכן כתוצאה של חטא העגל:

10. ויקרא ט', ב-ו

"ויאמר אל אהרן - קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעולה... ואל בני ישראל תדבר לאמר - קחו שעיר עזים לחטאת... כי היום ה' נראה אליכם... ויאמר משה - זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא אליכם כבוד ה'".

11. שמות ל"ג; ז'

"ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה הרחק מן המחנה וקרא לו אהל מועד, והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד אשר מחוץ למחנה"

12. שמות ל"ד

(ט) ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: (י) ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגדך כל עמך אעשה נפלאות אשר לא נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל העם אשר אתה בקרבן את מעשה יהוה פי נורא הוא אשר אני עשה עמך:

13. שמות כ"ד

ה וישלח את-נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים. ו ויקח משה חצי הדם וישם באגנות וחצי הדם זרק על-המזבח. ז ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר-דבר יהוה נעשה ונשמע. ח ויקח משה את-הדם ויזרק על-העם ויאמר הנה דם-הברית אשר כרת יהוה עמכם על כל-הדברים האלה.